



31 OKT 2012

Justis- og beredskapsdepartementet
Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

Deres ref:
201005722- /TAj

Vår ref:
201213167-11

Dato:
29.10.2012

INFOFLYTUTVALGETS RAPPORT-HØRING-TILBAKEMELDING FRA REGION ØST

Kriminalomsorgen region øst viser til Justisdepartementets brev av 27.06.2012 hvor Inflytutvalgets rapport sendes på høring. Rapporten har vært forelagt våre enheter for uttalelse.

Kriminalomsorgen region øst mener at det gjennom årene har vist seg at det er et klart behov for bedre systematisering, raskere saksbehandling og et klart hjemmelsgrunnlag for Inflyt-saker og vi hilser nytt regelverk velkomment. Det er viktig at et slikt system innehar nødvendig notoritet, og at opplysningene blir behandlet på en forsvarlig måte uten at de kompromiteres.

Når det gjelder spørsmålet om informasjon til de registrerte, har vi merket oss at ordningen i Sverige ikke gir innsyn i opplysninger om innsatte selv, eller at de er registrerte. I Danmark informeres heller ikke innsatte at de er registrerte i systemet, og de gis ikke innsyn i opplysningene om dem selv.

Den ordning det legges opp til her hos oss kan synes problematisk. Vi antar det kan medføre vanskeligheter å vurdere unntak fra informasjonsplikten opp mot hvilke tilfeller man skal informere den registrerte. Det vil etter vår oppfatning kunne bli et problem at vi må varsle innsatte om selve registreringen. Region øst ber om at problemstillingen tas med i det videre arbeid med saken.

Region øst er enig i utvalgets mindretall, som ønsker at de aktuelle bestemmelser i politiregisterloven skal innarbeides i utkastet til ny forskrift for Inflyt, eventuelt i en egen lovbestemmelse. Det er viktig fordi regelverket også skal forvaltes av personale uten juridisk bakgrunn. Ved behandling av enkeltsaker i kriminalomsorgen er det straffegjennomføringsloven, forvaltningsloven og personopplysningsloven som gjelder. Hvis man for enkelte typer saker skulle bruke et annet regelverk, vil det lett bli rot og det vil kunne bli vanskelig å trekke grensen for når det ene regelsettet skal brukes og når det er det andre som gjelder. Det er generelt uheldig

å ha to regelsett som skal brukes side om side innenfor en etat. Særregler for infoflytsakene bør derfor innarbeides i det generelle regelverk og bare for de tilfeller at kriminalomsorgens regelverk ikke gir tilstrekkelig sikkerhet for beskyttelse av opplysningene.

Region øst er ikke enig i utvalgets forslag om å ta bort regionens rolle i konkrete saker. Selv om det er god sikkerhetstenking i at færrest mulige skal håndtere slike opplysninger, er det avgjørende for regionen å ha full oversikt på dette området. Regionen har en aktiv rolle i i hele sikkerhetsarbeidet, og det er avgjørende viktig at man er oppdatert. Svært mye av informasjonen rundt Infoflyt benyttes til risikovurdering ved riktig plassering av innsatte, og region øst har en besluttende rolle i fangelogistikken. Det er en rekke kryssende hensyn å ta som ikke den enkelte enhet har oversikt over. I tillegg kommer at regionen som utgangspunkt har saksbehandlansvar i saker vedrørende disse innsatte, enten i første instans eller som klageinstans. Å flytte klagebehandlingen til KSF i noen utvalgte saker, vil skape mye usikkerhet og kan heller ikke sees å være særlig godt begrunnet. Utilgjengelig informasjon kan også utgjøre sikkerhetsrisiko.

Region øst er enig i utvalgets forslag om å ta bort flagget i Kompis, i det vi anser det i seg selv som en risiko, men at det må fremgå i en eller annen form at autorisert personale skal kontaktes ved enhver endring rundt den innsatte.

Region øst slutter seg i hovedsak til utvalgets vurderinger og forslag og håper det kan skapes et mer smidig system for informasjonsutveksling, og at det medgår mindre tid til hver forespørsel. Våre enheter opplyser at at de synes det går altfor lang tid før de får svar på henvendelser gjort i systemet, særlig gjelder dette forespørsel om en trusselvurdering.

Vi mener det er helt påkrevet med et nytt elektronisk saksbehandlingssystem for denne type saker, og at det gis grundig opplæring i dette verktøyet.

Vi mener også at det kan synes noe i overkant dersom alle som skal arbeide med disse sakene skal sikkerhetsklareres. Langt de fleste saker er etter vår erfaring gradert etter Beskyttelsesinstruksen (FORTROLIG og STRENGT FORTROLIG), mens det er et fåtall som er gradert etter Sikkerhetsinstruksen. Sikkerhetsklarering er etterhvert blitt en mer omstendelig prosess enn tidligere, og den er begrenset i tid, noe som fører til behov for reklareringer. Vi mener det kanskje bør vurderes om bare én eller to ved hver enhet skal sikkerhetsklareres.


Region øst er videre fornøyd med at det gis en eksplisitt hjemmel for at kriminalomsorgen kan gi politiet taushetsbelagte opplysninger. Dette er en forutsetning for et velfungerende samarbeid mellom politi og kriminalomsorg. Vi stusser imidlertid over at forslaget i § 4 g bare viser til taushetsplikten etter straffegjennomføringsloven § 7 h og ikke til forvaltningsloven § 13 som gjelder opplysninger om den enkelte innsatte og som antagelig er mer relevant i denne sammenheng. Vi savner også en henvisning til politiets hjemmel for å gi kriminalomsorgen opplysninger.

Det har lenge vært etterlyst en klarere grenseoppgang mellom politiets oppgave å forebygge, forhindre og bekjempe kriminalitet generelt, og kriminalomsorgens oppgave å sikre ro og orden i fengslene og forhindre at innsatte begår ny kriminalitet. Den foreslåtte bestemmelsen i § 4 f

skaper i så måte mer forvirring. Etter sin ordlyd gir den hjemmel for kriminalomsorgen til å behandle personopplysninger i etterforskningsøyemed og vil, om den tas bokstavelig, gi hjemmel for å behandle personopplysninger om intetanende tredjepersoner. Det vises til høringsuttalelsene til kap. 1 a i straffegjennomføringsloven hvor dette spørsmålet ble diskutert, prop 151 L (2009-2010). Etter vår mening bør bestemmelsen omformuleres slik at det kommer klart frem at kriminalomsorgen kan behandle opplysninger gjennom infoflytssystemet som er nødvendige for å forhindre alvorlig kriminalitet som kan knyttes opp mot innsatte eller personer som har tilknytning til innsatte eller mot fengselets område eller dets installasjoner.

Det er vårt håp at det kan skapes et erfaringsmiljø rundt disse sakene, og at de som skal arbeide med dem jevnlig kan møtes, også med instansene i politiet. Dette for å sikre en læringsprosess og som kan bidra til å skape tillit til hverandre.

Med hilsen


Elisabeth Barsett
assisterende regiondirektør


Jan Popelka
underdirektør